

ÚJ NEMESSÉG

A MAGYAR IPAROSREND TÁRSADALMI LAPJA

Előfizetési díj egy évre:
Tagoknak 6.— P
Pártoló tagoknak 10.— P
Intézményeknek 40.— P

Alapító főszerkesztő:
vitéz PINTÉR JÓZSEF

Megjelenik kéthetenként
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. Rottenbiller-utca 20—22. sz.
Telefon: 424—981

Hősi világszemlélet

Mussolini adta az olasz ifjúság számára a jelszót: „Periculoso vivere!“ „Veszélyesen élni!“ Előtte egy filozófus ugyanezt a gondolatot így fejezte ki: Valamilyen formában a halállal kell szembenézni az embernek, hogy önmagából a legnagyobb erőfeszítést ki tudja sajtolni. Veszélyesen élni, a halállal mindig szembenézni annyit jelent tehát, mint lehetőleg megvalósítani minden földi, anyagi kötöttségnek kötelekeit. Legszebben és legtökéletesebben Krisztus Urunk mondta ki ezt a gondolatot az evangéliumban, midőn a nyolc boldogságot tanítván kijelentette: *Boldogok a lelki szegények.* . . . „Lelki szegénység“ annyit jelent, mint a léleknek szegénynek lenni az anyagi, földi javakhoz való ragaszkodásban. A léleknek, a szellemnek nem a földi dolgokhoz való kötöttségét, ill. minden földi dologtól való könnyed szabadságát jelenti. Könnyen elszakadni tudni érzéki dolgaitól, pénztől, vagyontól, szeretettől, szerelemtől, hírtől, dicsőségtől, hatalomtól s ha úgy hozza a sors, családtól, életől. A lélek, a szellem élete s tevékenységi területe a nagy gondolatok, eszmék, ideák világa. Ezek nem a mi kitalálásaink, hanem örök isteni gondolatok, tervek, törvények, tulajdonságok. Ezeknek a felismerése, szeretete, hűséges és áldozatos szolgálata az élet célja, boldogsága, Istennel együthaladás, Istenhez-jutás. Az ilyen világszemlélet, az ilyen élet a magasabb, tökéletesebb *erkölcsi világszemlélet*, magasabb, tökéletesebb *erkölcsi élet*. Erkölcs tehát annyit jelent, mint a világba besugárzott isteni gondolatok, tervek, törvények felismerése, lelkes odaadó, önfeláldozó szolgálata, felszínre hozása, kivirágoztatása, kiragyogtatása. Ez az életmód sok önfegyelemmel, önlegyőzéssel, az ösztönök és az érzékek kívánságainak a megtagadásával, sokszor az anyagi, földi javakról való lemondással, azok feláldozásával jár. Nagy erőfeszítést, hősi lelkületet kíván tehát. Ezt a világszemléletet nevezzük *hősi világszemléletnek*.

Figyeljük csak az újságokat, rádiót, a szónokokat, azok beszédeit. Irják, öntik, sugározzák szét akaratlan

Napsugaraink

Az ember egyéni élete előtt és fölött áll az *emberi fajnak*, az emberiségnek az élete. Az egész emberi fajnak az élete az egyén életében marad fenn, terjed, virágzik ki, tökéletesedik ki. Az emberi faj életének hordozásában, kitökéletesedésében a két nem közül legnagyobb szerepe a *nőnek* van. A nő méhében fakad az emberi élet, a nő karja ringatja, az anya szeretete élteti, az anyától kapott emlékek világító csillagai. Az anya és gyermek viszonyáról gyönyörűen mondja költőnk: „Ki gyermekét szerette, gondját a sír el nem fedte!“

Minthogy a nő ilyen óriási feladattal van az Istentől elbocsájtva, nincs minden gondolkozására, kitalálására bízva, hanem az Istentől beléteremtett *ösztönök* segítik feladatának elvégzésében. A nő százszor ösztönösebb a férfinél. Gyengéd lelkével, finom érzékeivel ösztönösen megéri mindig a helyes utat, rátalál azokra az ösvényekre, amelyeket a teremtő és gondviselő Isten törvényei alakjában terít eléje.

A nő ezen ösztönössége, finom megsejtései, sokszor álomszerű meglátásai *nemcsak a testi, élettani*, szorosan földi vonatkozásokra nézve érvényesek, de érvényesek szellemi, *lelki vonatkozásokra* is. A nő el nem rontott finom lelkületével igen könnyen és azonnal reagál minden lelki, szellemi behatásra, amelyek az Istentől kapott úton vannak hivatva előbbrevinni, kitökéletesíteni az emberi nemet. Gondolatokra, eszmékre, ideákra, amelyek törvények alakjában vezetik a világot, mint isteni gondolatok, tervek, tulajdonságok. Ezeknek az isteni gondolatoknak, tulajdonságoknak: az *értékvilágnak ösztönös megérzése*, feljűk való szármalás, magáhozölelése a női élet, a finom női lelkület tulajdonsága.

Minden háború többé-kevésbé zavarossá teszi az életet. Megbontja az önfegyelmet és közfegyelmet, lazítja az erkölcsi kötöttségeket. Szabadság tesz, durva kézzel támad az élet finomságaira, elhomályosítja a szépséget, sűrű felhőkkel takarja el az értékvilág ragyogó csillagait. A háború okozta bajok leg hamarabb és legkatasztrófálisabban a finom női szervezetet és a gyengéd női lelkületet éri. A női lélek a legfinomabb műszere az emberi nemnek. Minden

az örökös felszólítást erre a hősi világszemléletre. A fajta, a nemzeti közösség, a haza eszméjének, ideájának szolgálata harcra szólít bennünket, a lélek hősi lendületével kell úrrá lenni minden ösztönös érzésen, anyagi, földi kötöttségen és ha kell, a halállal is szembenézve minden erőfeszítést megtevéni küzdeni megéink igazságra jutásáért, győzelméért.

Az idők mélye

Keressük, kutatjuk: mi rejlik az idők mélyén? Keressük főleg a kiutat ebből a rettenetesen össze-zavart világból. S akkor talán legelőször az okokat kell keresni, amik az okozatot, ezt az összezavart világot megszülték. Ha ismerjük a betegséget, megtaláljuk a gyógyszer t mindenképpen kerüljük, hogy még egyszer belessünk.

Napjainkban 5 évszázad korszaka zárult le. Most folyik a felszámolás. Öt évszázaddal ezelőtt kezdődött el a régivel szemben egy új korszak, amelyet az emberi társadalom „újászületésének”, „renaissance”-ának neveztek. Ez a korszak öt évszázad alatt kifutotta magát, visszafejlődött, elerőtlenedett. Most újnak kell a helyét átvenni. Ez az új korszak születik meg most a világháborúkon keresztül, a mi munkánkon, lelkesedésünkön, szenvedésünkön keresztül. S itt mindjárt meg is mondtuk már az új korszak legelső követelményét. Ha rajtunk keresztül születik meg, lesz jobbá, tökéletesebbé, embert boldogítóbbá, akkor nekünk magunknak öt munkálónak, megszervezőnek, kialakítóknak kell mássá lenni, mint az előbbi munkálók voltak: új gondolatot, eszmék birtokosaivá, friss erővel, lendülettel, új lelkiülettel, világszemlélettel eltelté.

Az utolsó században az emberi civilizáció a természettudományokban, technikában, kémiában, fizikában óriási módon előrelendült. Mindezt az emberi szellem hozta létre; a világot a technika, kémia, természettudományok területén nagy szellemi magasságokra emelte. Ugyanakkor azonban megfeledkezett magáról az emberről, az ember világszemléletéről, lelkiületéről, erkölcséről. Az embert önmagát is befelé: világszemléletében, erkölcsében, önfegyelmében, lelkiületében, önértékelésre való ismeretben, élet-célja mind világosabban való látásában, az értékvilággal való mind szorosabb együttműködésében ugyanolyan tökéletességre, szellemi magasságokra kellett volna emelni, amint tette az ember a természettudományokkal. Ez azonban nemcsak elmaradt, hanem ellenkező irányban haladt. Az utolsó évszázad rázúdította az emberiségre a szerencsétlen *materialista világszemléletet* és annak az ember gyakorlati életére kiható borzalmas következményeit.

Hát ez rejlik az idők legmélyén. Tátongó szakadék az ember belseje, lelkivilága és általa önmagának teremtett környezete között. Az Isten gondolatait, amelyek fizikai, kémiai, matematikai képletek alakjában rejlenek a világban a dolgok mélyén, megtalálta az ember, kihámozta és a maga céljaira felhasználta. Az Isten gondolatait azonban, amelyek a lelkében vannak teremtve, amelyek törvények és cél alakjá-

földrengést leghamarább jelez, durva behatásra leghamarább török.

A hősi világszemlélethez az is hozzátartozik, hogy nőinket, napsugarainkat hősi gondossággal, a régi lovagok áldozatos szeretetével tartjuk meg eszményeinknek s lelkiületük finomságát mentsük át az értékvilág számára.

ban lelkében zsonganak, eltakarta, elfelhősítette, besulykoltta. Amíg a világ tárgyaiból, dolgaiból kihozta a bennük rejlő szellemet, isteni gondolatot, isteni tulajdonságot, addig magát megpróbálta visszataszítani a szellemnélküli, léleknélküli természetbe. A természeti világ dolgaiból az isteni törvényeket kihozta, azokkal teremt, alkot, az önmagában élő, önmaga kitökéletesítésére szabott isteni törvényeknek hátatfordított, azok szolgálatát megtagadta, azokkal szembeállt. E törvények elismerése és szolgálata az erkölcs, az *erkölcsös élet*, megtagadásuk és a velük való szembe fordulás az erkölcsnélküli élet.

Itt a nagy törés, szakadék, katasztrófa. A természettudomány, fizika, kémia, technika átalakították a világot az ember számára minél kényelmesebbé, munkátlanabbá, minél több élvezettel telítettebbé s épp ezzel rontották meg az ember számára, tették a világháborúk poklává. Nem tudott az ember a természettudományok nyújtotta civilizációval mit csinálni. Nem boldogulásra, de saját maga kárára fordította. A kivezető út is világosan látszik tehát: az embert emberré kell tenni, nem a természeti világ tisztán materiális anyagi darabjává. Emberré kell tenni, akinek lelkében, szellemében az isteni gondolatok, tervek, törvények, cél oly magasra szöknek, oly gyönyörűen ragyognak ki, amint az ember Isten gondolatait a természeti dolgokból kiragyogtatja. Az embert magát kell felemelni a tisztán anyagi világból, kiemelni, gondolkodásmódját, lelkiületét, életcélját az értékvilágba áttelepíteni, az ember lelkét, a földi, anyagi vonatkozásokban minél szegényebbé tenni és az istenképmáshoz illő isteni tulajdonságokban: a logikában, etikában, esztétikában és religióban: az igazság hősi szolgálatában, a szépség mámoros szeretetében, a jószág, azaz a törvénnyel való együttmasirozás acélnál is keményebbé tevő fegyelmében és a vallás Istennel egyesítő fenségében.

A világháborúk a szociális forradalom jegyében folynak. *Igazságot* ígérnek és akarnak hozni az elnyomottaknak, kiuzsorázottaknak. Már pedig nincsen nagyobb igazság, mint az, hogy a világ *annál igazságosabb lesz, minél tisztábbak az erkölcsői*. Azok az eszközök, amelyekkel a világ hatalmasságai ma az emberi jövő birtokosaihoz, a fiatalsághoz, sőt a gyermekekhez fordultak, különféle jelszók és zászlók alatt mégiscsak ezt az igazságot fogják szolgálni. Ismerjük meg az idők mélyének az üzenetét. Próbáljuk újra *harmóniába* foglalni az embert és világot! Az Istentől kezünkbe adott *fiatalságon* verjük ki az igazságnak: az új erkölcsiségnek, moralitásnak gyönyörű arculatát. Legyenek ők a szentek hadseregének, akik a világot valóban Istennel együtt masirozóvá, szentté akarják tenni, *élcsapata, ragyogó példái, minden áldozatra kész vezérei*.

Krisztus szociális királysága jöjjön el a Te országod!

Kolping atyánk a családi életről

Sok helyen megfordultam már széles e világon, de sohasem voltam olyan boldog, mint amikor jó édesatyám oldala mellett ülhettem, mellettem édesanyám, rokonságunk és körülöttem játszadozó testvéreim. Szegények voltunk, de jámbor és megelégedettek s éppen ezért boldogok is. Mert a boldogság csupán a jámbor és megelégedett családi körben található fel. A boldogság nem szalad az emberek után, fel kell azt keresni, de a zajos élvezetek közt vagy a bálókban legkevésbé lehet feltalálni. Éppen a legfényesebb társaságokban és bálókban morszolják szét a nagy és apró szvenvedélyek az élet boldogságának gyökerét. A pénz és vagyon nem teszi boldoggá az embert, hanem a szeretetben bővelkedő szív és megelégedés. Ebben a boldogságban mindenki részes lehet, az előkelő és magasarangú éppen úgy, mint a kézműves, sőt az utóbbi talán hamarabb. Mivel magam is kézműves vagyok, gyenge erőmmel arra szeretnék közreműködni, hogy a tisztas ipar munkásainak családjai legyenek boldogok és megelégedettek és ha csak egy tucat mesterlegényt tudnék is boldogságra segíteni, — magam is megvolnék elégedve. Nem tudom, hogy eljutok-e a menyországba, de ha egy mesterembert boldoggá tudnék tenni, szívesen mennék ezer esztendőre a purgatóriumba!

Ajánlom a családi tűzhelyet, mely körül a rideg magányos étellet ellentétben egy boldog élet zsbong. Az édesanya főztjét egy gyermek sem tudja ellefejtetni, vetődjék bár a világ végére, vagy kerüljön a király dúsán megrakott asztalához. A vallásos családokban uralkodik az igazi béke. A családi békesség örök lámpa, amely a ház szentélyét bevilágítja. Jól vigyázz rá, nehogy a lámpa kialudjék, mert akkor hideg és sötét lesz a házban és ha bár arannyal szegélyezed is és óriási tükrökkel rakod tele a falakat, bíborral és bársonnyal függönyözöd el ablakaidat és dicsőségdedben a legnagyobb pompa közé temeted el magadat — ha a békesség szent lámpája kialudt házadban, — kikivánczol belőle — az az élettelen dicsőség nem sokáig tud kielégíteni téged, szűk lesz neked a legtágasabb palota, de ott künn is hiába keresed, amit otthon elvesztettél.

Az ifjúságunk egészen véve jó, nem vezett ki a vallás és becsület, a komolyság és hűség, vajha gondunk volna arra, hogy a nemes magot elhintsük, ifjúságunk arany szívét Isten és a jó ügy számára megnyerjük. Mutassunk iránta szeretetet, foglalkozunk velük jóssággal, hogy azt, amit tőlünk kapnak, bevihessék a családba és így szaporodjanak a boldog, megelégedett keresztény családok.

Mindent az eszméért...

Nagyon meghatódottan vettünk tudomást a nemrég alakult kassai görögkatolikus együletünk elnökénél, Tátray László hittanárnak áldozatos munkájáról, fáradságos küzdelméről és Istenben bízó szívós kitartásáról. A mai küzdelmes időkben ifjúságunkat összehozni, számukra otthon teremteni nem kis feladat. Tervezni, építeni, otthonokat létesíteni még nehezebb, de aki érzi, tudja annak határtalan fontosságát és szükségességét az nem ismer akadályt, fáradságot és áldozatot. A kassai görögkatolikus együletünk is nehéz körülmények között, nehéz időkben alakult,

az anyagi támogatások hiányát is éreznük kellett, de a létszám máris 68. Sokan közülük légo-szolgálatosok, vagy katonai behívót kaptak, de azért az élet nem állt meg. A helyiség kérdését úgy oldották meg, hogy a jó elnök atya lakásának felét átengedte. Játékszerkeket a fiúk maguk faragásáltak, kérték és hoztak össze. Most az apróbb bevételekből asztalokat és székeket szereznek be. Meg is becsülik a fiúk vagyontárgyaikat, hiszen ők maguk nehéz munkával szerzik azokat. A lakbérkérdest az elnök atya szerény hittanári fizetéséből oldja meg. Szabad idejét állandóan a fiúk között tölti, ott játszik velük és tanítja őket és örül, ha a legényegylet számára kiürített lakásában zsbongó élet van. Ebben az egyeletben nevelődő ifjúságot a város egész társadalma becsüli, szereti és a nemesebbik oldaláról ismeri.

Tátray elnökatyának további tervei vannak, mert most tanoncotthon létrehozásán fáradozik. Alkalmos hely már volna, csak át kellene alakítani, renoválni, berendezni, de ehhez nagyobb összeg válna szükségessé, de ez már nehezebben megy, pedig Kassán sok ifjú van, aki rászorulna arra, hogy katolikus és magyar szellemiségű fedél alatt katolikus és magyar nevelést kapjon, hogy a pusztuló értékes ifjúság önmaga és a Haza számára megmenthető legyen. Tátray elnök atya ezen nemes törekvését meg kellene ragadni a városnak éppen úgy, mint az ipartársulatnak. Reméljük, nem is marad el a kellő támogatás, hiszen a hivatalos kormányzatnak is egyik legszebb terve az iparos utánpótlás nevelése keresztényi és hazafias szellemben.

Mi erős hittel hisszük, amíg vannak, akik az örökértékű legényegyleti eszmének szolgálatába úgy szegődnek be, hogy idejüket, pénzüket, imáikat és minden gondolatukat befektetik, hogy a legnagyobb értéket: ifjúságunkat a helyes útra irányítsák, Isten felé vezessék és jó honpolgárokat neveljenek, addig a magyar munkásifjúság értéke és büszkesége lesz ennek az országnak.

Köszönjük Tátray Atyának lelkes munkáját!

A Csepreghy Akadémia hallgatói írják:

RADÁK ALADÁR, CSURGÓ:

Most, amikor már idehaza is gondolkoztam a Csepreghy Akadémián hallottak felett, egészen más szemmel nézem az életet, úgy érzem, számomra könnyebb és szebb az élet, mert szép célja és rendeltetése van. Látom világosan emberi rendeltetésemet s így az élet vihara sem vihar, hiszen Isten gondolata vagyok és hatalmam van önmagam és környezetemet az isteni gondolatnak megfelelővé tenni. Elnök Atyánk világosan megértette velem, hogyan tudom egyéni, családi életemet helyes útra irányítani, hogyan kell mint több ember élnem a társadalomban és hogyan kell irányító szerepet betöltenem. Felvilágosítást kaptam, úgy érzem, minden téren. Még csak alig egy hónapja, hogy egyhetes értékes tanfolyamot elvégeztem és máris érzem, hogy a tananyag, amit szívembe zártam, nagy segítségemre van. Téves úton járó embereknek egyszerű szavaimmal is sokkal bölcsőbb felvilágosítást tudok adni és meg tudom magyarázni, melyik az az út, amelyik a boldogabb élet felé és Isten felé vezet. Szavakkal ki sem tudom mindani kö-

szönetemet és hálámat s azért arra kérem a mindenható Istent, adjon Elnök Atyánknak jó egészséget és sok kegyelmet, hogy áldásos munkáját még nagyon sokáig kifejtthesse.

ZBISKÓ SÁNDOR, EGER:

A Budapesten tartott Csepreghy Akadémiának egri résztvevője, nagy hálával köszönöm meg Elnök Atyának fáradságot nem ismerő munkáját az életben nagyon sok hasznát vehető oktatásáért, nevelő munkájáért és hálásan köszönöm azt a családi meleg vendégszeretetet, melyben részem volt a Központban. A határtalan értékű tanítást most saját egyletemben próbálom felhasználni, a kapott szellemi kincseket aprópénzre váltani. Elnök Atyám elősegített arra, hogy a most kialakult újívilágban jobban megvethessük a lábunkat és értékeiv lehesünk édes hazánknak. Minden erőmmel azon leszek, hogy magam körül szép világot teremthessek.

FARKAS JÓZSEF, CSURGÓ:

Tudás vágytól áthatva faluról mentem fel a Csepreghy Akadémiára és erős elhatározásom szerint nyitott szemmel figyeltem mindent amit az előadások keretében hallottam és igyekeztem magamban lerögzíteni mindazokat. Most, hogy túl vagyok az Akadémián többé-kevésbé rendezni próbáltam magamban a hatalmas és értékes tananyagot. Úgy érzem megértettem mi az a szó „Élet“ és úgy érzem megtudom magamnak fogalmazni és életté tenni az igazi életet, amelyen haladnom kell, helyesebben amelyet élnem kell, hogy mint Isten gondolata, a teremtés koronája legyek. Megértettem mi vár reánk ifjúságra, ha meg akarunk felelni feladatunknak úgy, hogy hasznára legyünk önmagunknak, családjainknak, embertársainknak és nemzetünknek egyaránt. Több ember akarok lenni! Hálásan köszönöm tehát Elnök Atyánknak szíves fáradozását és Istennek bőséges áldását kérem további nemzetvelő munkájára.

SZERETETT ELNÖK ATYÁM!

Mint a Csepreghy Akadémia hallgatója, újlag megköszönöm azt az eléggé fel nem becsülhető szellemi ajándékot, amit rövid egy hét alatt belémplántált. Igazán boldog lehet az a magyar ifjú, aki a kat. LE tagjának vallhatja magát, mert meggyőződése, hogy jobban, őszintebben és önzetlenebbül nem világítják meg az Isten és az ember törvényeit sehol e sárgolyón. Örökké emlékezni fogok a szavakra, melyek mint varázsütések nyitották meg az értelmemet elzáró bilincseket. Nehéz munka volt a tanulás, de az eredmény számtalanszor többet ér.

Bevallom, a tanfolyam előtt az élet — ez a felbecsülhetetlen adomány — részemre teher volt. Hogy mi történt velem utána, csak úgy tudom megmagyarázni, ha azt mondom: nem ismerek magamra. Legyen szabad egy egészen elvont dolgot megemlíteni. Sporttal, a vitorlázó-repüléssel foglalkozom. Eddigi erősen közepes teljesítményeim után ezt is mint annyi mindent abba akarom hagyni. De közbe jött a Csepreghy Akadémia. Utána jelentkeztem újból a repülőknél. Legközelebb amikor gépbe ültettek, hogy a Hármashatárhegy 450 m magas tetejéről, egy törékeny alkotmánnyal a levegőbe emelkedjek, változást tapasztaltam. Emlékeznem fogok rá, sohasem éreztem magam felszabadultabbnak, mint

ezalatt a pár perc alatt. Oktatóm azt mondta: „barátom, te megváltoztál, minden mintaszér volt“. És én úgy éreztem ezt az önismeret és az önfejlem eredménye. De nemcsak ezen a téren tapasztaltam különbséget, hanem mondhatnám az élet minden megnyilvánulásánál. Nehéz dolgokban az összpontosított agyműködéshez folyamodom, az eredmény mindig biztos. Az életnek rejtett szépségeit fedeztem fel mindenütt. Legyen hála és köszönet érte annak, aki a kat. Legényegyletet megalapította és annak, aki a magvető nehéz feladatát ma is vállalja. Rendkívüli adományt kaptam, ez rendkívüli is kötelez. Igéretet teszek, hogy életem további folyamán az értékvilágért dolgozom. Mindenért ami szép, jó, igaz és szent. Tudom nem vagyok egyedül, mert velem van az a sok tagtestvérem, akik már előbb betekintést nyertek ezekbe az örök gondolatokba és most egy testvéri kézzszorítással befogadnak a nemesebb világért küzdők sorába.

Végül kérem az Istent, hogy Elnök Atyámat mint az emberben levő istendarabka tökéletes felismerőjét, az emberiség boldogulása és a magyar haza felvirágzására sokáig éltesse.

Kolpingfiúi szeretettel:

Farkas Károly

Csepreghy Akadémia hallgató.

Szolnoky János esperesplébános, elnök Szövetségi Szolgálata

DEVECSER (Veszprém egyházm.):

Csodálatosan megszervezett Kolping-család. Sok egyletnek például szolgálhatna a jól megszervezett mestergárda. Minden neves iparosa Devecsernek egyesületi tag. Igazi atyai munkát fejt ki az egyesület vezetésében Devecsernek közszeretben álló tanácsos-plébánosa. Kolping-szíveknek meleg elismerés volt a diszgyűlésen elhangzott elnöki szó, amikor az egyházi Elnök úr abban az elismerésben részesítette az egyletet, hogy a plébánia vezetésében és a hitéleti munkában, valamint a kórménetszél nyilvános hitmegvallásban legjobban és legelső sorban a legényegylet idősebb mestergárdájára és fiatal tagjaira számíthat. Ez az egyesület meglepően szép számú taglétszámmal rendelkezik és ezért átütő ereje is van a községben. A családok életében is észrevenni az egyesület jótékony hatását, mert otthon az egyes családi körökben is igen szívesen beszélnek az egylet munkájáról. Székházukat most akarják egy nagyobb felcserélni. Áldás legyen munkájukon!

BÁTASZÉK (Pécs egyházm.):

Hatalmas tábla hirdeti Bátaszék főutcáján a katolikus legényegylet otthonát. Nagyon meglátszik az egész községen a háború élete, az utcák telve katonákkal, az egylet fiai legnagyobb részben katonasorban és harctereken vannak. Az egyesületi munkát főként a hitéleti mozgalmakban fejtik ki. A legközelebb külön látogatást és testvéri együttműködést szentelünk az egyesületnek. Addig is a buzgó és az egyletet felkaroló esperes-plébános Urunk és Janzer kántor Úrnak szeretetébe ajánljuk a bátaszéki Kolping-családot.

Pacsirtatelepi, vagy mint a hivatalos szép neve mondja: „Magyarok Nagyasszonya“ egyesületünk különös tevékenységet végzett az elmúlt hónapon át. Ugyanis Halmágyi kántor úr vezetésével az egyesület színgárdája vidéket járt és sok helyen szerepelt a bombakárosultak javára. Tetemes nagy összeget gyűjtöttek össze a pestszenterzsébeti bombakárosultaknak. Az egyesületi munka is serényen folyik, ugyszintén a bajtársi szolgálat is.

A nagy Kolping-családnak fájó sebe és szemének könnye lett a pestszentlőrinci székházunk. Dr. Werezkey Béla prelátus elnök Úr könnyes szemmel számolt be az egyesületet ért bombatámadásról: „Mindenünket izzé-porrá zúzott a kegyetlen bomba! Szegény fiaim otthona siralmas helyzetben van.“... Immár a második székházunk családi otthona pusztult el a terrortámadások folytán. Veletek érzünk erzsébettelepi testvérek! Ne féljetekek él még Kolping lelke és él a legnagyobb iparos Szent József, Aki újra építi otthonotokat!

Bajtársi szolgálat

Fokozódó érdeklődéssel, sok szeretettel jönnek hozzánk a tábori levelek és levelezőlapok. Az utóbbi időben különösképpen nagyon sok legényegyleti barátunk ír s így hetente több mint száz darab levelezőlapot, levelet és nagyon sok Új Nemességet indítunk útnak a front felé. Vidéki egyleteink is megmozdultak és mindgyakrabban küldik be hadbavonult legényegyleti barátaink táboriposta számát. Sok vidéki dékán, tisztikari tag ír bizakodó, lelkes sorokat s éppen azért most vidéki egyleteink hadbavonult és fronton küzdő tagjainak soraiból közlünk néhányat:

Kedves Kolping Fiúk!

Mint a Kolozsvári Kat. Legényegylet I. dékánja intézem soraimat Hozzátok a Bajtársi Szolgálat útján. Nagyon szeretném, ha pár soromból megéreznétek azt a szeretetet, amely szeretettel vagyok és valamennyien, kik távol vagyunk irántatok.

Már késő estére jár idő, amikor a sorokat írom — mindenki alszik —, minden elcsendesedett, csak az itt folyó víz csobogását lehet hallani —, amely talán érzi, hogy e nagy csöndesség csak az éj leple alatt tart.

Szívesen írok a halvány gyertyafény mellett, mert eszembe jutott, hogy nagy hálával tartozok az egyesületnek s azok vezetőinek, kik oly nagy szere-

tettel fáradoztak értem s így első helyen kell megemlékeznem dr. Bálint József orszgy. képviselő úrról. Megtanultam Elnök Atyámtól a hazámat szeretni, szakmámat kedvelni és megtanított több embernek lenni. Az Egyesület nevelő eszközeinek köszönhetem ma azt, hogy úgy munkahelyemen, mint jelenleg katonai szolgálatomban megbecsülnek és szeretnek.

Kedves Fiúk! Tudom, most sokan vagyunk, kik a haza iránti kötelességünknek teszünk eleget s most Tírátok hárul az a szép feladat, hogy az Egyesületünk örökéletű szellemiségének fennmaradásáért a nehéz körülmények között fáradozzatok. Ha az egyesület ügyeit szívügyetekké teszítek, akkor sokat merítetek az egyleti életből. Közel három hónapja, hogy másfél napra otthon voltam Kolozsváron. Búcsúztunk, bajtársi kezünk egybefonódott, mert éreztük, hogy hosszú időre nem látjuk egymást s azóta mennyi minden történt? Nöde nem ez a fontos, hanem Kedves Fiúk az, hogy a baráti kézfogásunk örök időkre szóljon és soha ne eresszük el egymás kezét még akkor sem, ha a haza parancsa hegyeket, fenyveseket, sok száz kilométer vérral áztatott földet ékelt is közénk. Abban a reményben fejezem be soraimat, hogy a jó Isten meg fog bennünket segíteni és nemsokára eljön az igazságos győzelem és béke s akkor majd újból együtt leszünk a legényegyleti testvéri közösségünkben.

Bajtársi és testvéri szeretettel üdvözlöm a legényegyletnek tagjait s kérlek Benneteket, irjatok, mert nagy örömet okoztok velem s én is szívesen válaszolok.

Anka Ferenc honvéd.

T. p. szám: A. 276.

Szeretett Elnök Atyám!

Mint a Nyíregyházi Katolikus Legényegylet titkára, most mint honvéd teljesítekek szolgálatot a hazáért, nem mulaszthatom el és kedves kötelességemnek tartom, hogy szeretettel és tisztelettel köszöntsem Elnök Urat, az Egyleteket és minden legényegyleti barátomat. Kérem a mindenható Istent, hogy adjon erőt, egészséget Méltóságodnak, hogy a nehéz viszonyok közepette is s ha sok megpróbáltatásokkal

jár az egyletek irányítása, akkor is az eddig nagy türelemmel és szeretettel irányíthassa az örök értékű szép legényegyleti életet. Mi itt kint a fronton segítünk imáinkkal, szentmishallgatásainkkal és lelkiismeretes, becsületes hazaszeretettel és munkával. Biztos vagyok benne, hogy a fronton sok veszély köztől élő katonai imádsága kedves Isten előtt, és úgy az egyletet, mint szeretteinket megvédi és oltalmazza minden bajtól.

Jelenleg csendben vagyunk és ha hazulról érkezik valami jó hír, boldogan olvassuk. Örömmel értesültem dr. Csóti főtisztelendő Urtól, hogy nyíregyházi egyletünk *Török Dezső* kanonok úr által szép helyiséghez jutott. Sorámat zárva, kívánom, hogy a jó Isten adjon erőt és egészséget Elnök Atyánknak olyan jót, mint 2 évvel ezelőtt láttam visegrádi üdülésem alkalmával. Szívélyes üdvözetem és testvéri köszöntésem küldöm az összes legényegyleti barátainknak: *Szabó Sándor* honvéd, táborig postaszám: Z. 809.

Kedves Bajtársi Szolgálat! Kedves Barátaim!

Mint az Óbudai Egylet dékánját, nagy öröm tölt el, hogy oly sok szeretettől sugárzó lapokkal, Uj Nemességgel halmoztok el. Mindig nagy örömmel várom a „Krisztussal masirozó” ifjút ábrázoló levelezőlapot, amelyet a Bajtársi Szolgálat oly sok jószággal küld számomra. Valahányszor olvasom kedves soraitokat, mindinkább elmélyül bennem és lelkemben az a szellem s az az ideális szép gondolat, melyet Elnök Atyámtól hallottam. Igyekszem is, hogy Elnök Atya tanítása a lelkemben jó humoros talajra találjon, hogy később meghozza a bőséges gyümölcstermést. A hozzám küldött lapon ismerős Nap-sugár Leánykörti tagok neveit találtam. Szíveskedjétek átadni köszönetem és kézesókom a Leánykör összes tagjainak. Az Uj Nemességből örömmel olvasom, hogy minden akadálytalán dacolva, a mostani nehéz időkben is az egyleteink élnek, dolgoznak. Magam csak megvagyok, jelenleg elég nyugalmas és pompás helyem van. További kedves soraitokat nagyon várom, vagyok legényegyleti és testvéri köszönettel: *Kramanics Mihály* honvéd, táborig postaszám: I. 934.

Kedves Barátaim!

Szeretettel köszöntöm a Bajtársi Szolgálat útján az Egylet minden tagját. Nem is gondoljátok, mennyire örülök kedves lapotoknak és az Uj Nemességnek. Nagy öröm számomra, ha abból a szép intézményből kapok sorokat, amelyhez annyi kedves emlék fűz s amelyben testvéri szeretetben és jószággal

annyira egygyé forrtunk, úgy érzem ilyenkor, mintha újból köztetek volnék. Most érzem igazán, mit jelent számomra Kolping fiúnak lenni. Nincsenek megoldhatatlan problémáim, mert megtanultam azoknak egészen könnyűszerrel való megoldását. Elnök Atyánknak fiúi tisztelem és köszöntésem. Valamennyiőtöket testvéri szeretettel és bajtársi köszönettel üdvözöl: *Benga Ignác* szkv., táborig postaszám: P. 979.

Nemcsak fiaink álltak mint katonák a haza szolgálatába, hanem elnökeink közül is többen katonai szolgálatot teljesítettek. Igy most *Pákay Gábor* komáromi és *P. Gallina Ugod* tatai elnökeink katonáskodnak Székesfehérvárott.

Mélységes megilletődéssel vesszük a Katolikus Legényegyletünk 64 éven át volt tagjának halálát. A mindenki által szeretett és megbecsült *Szedmer József Fülöp* nyomdász 1859. évben Esztergomban született. Mint egyszerű és korán árvaságra jutott gyermek 3 kiskorú testvéreinek kellett segítségére menni s azért Beszédes Sándor könyvművész és fényképész nyomdász üzemébe került tanoncnak. Hosszú ideig dolgozott Budapesten a Légrádi nyomdában, majd az esztergomi járásbírószág litografusa lett s később pedig a vármegyéhez hívták meg litografusnak s innen 40 éves szolgálat után vonult nyugalmába. A halkszavú, de minden szépért és jóért lelkesedő nyomdász élénk tevékenységet fejtett ki minden katolikus mozgalomban és így úttörője volt a keresztényszocialista munkásmozgalomnak. Részt vett a Mária Kongregációs munkában, de szívéhez mindig legközelebb a Katolikus Legényegylet állt. Az utóbbi években már nem tudott résztvenni a közéleti munkában, de a legényegyleti tagságát egy pillanatra sem szakította meg. Gyermekait is a legényegyleti szellemben nevelte s innen van az, hogy fia, *Szedmer József* már 22 év óta megszokta nélkül háznagya az esztergomi egyletnek. Esztergom iparos társadalmának nesztörát 5 élő gyermeke, unokái és dédunokái gyászolják, de szívből gyászolja szívéhez legközelebb álló egylete, az esztergomi katolikus legényegylet, amelyhez annyi kedves emlék fűzte s ahol megtanulta *szeretni, megbecsülni és értékelni szakmáját s ahol élete példájával sok száz fiatal embernek példát adott és tanított Isten szeretetére.*

Most, amikor az egész legényegyleti nagy család búcsúzik a jó „Szedmer Bácsi”-tól, tesszük ezt azzal, hogy életpéldája tanít bennünket az igazi, önzetlen legényegyleti életre s a legényegyletből merített, kiegyensúlyozott iparos életre és öntudatra.

R. I. P.

H. J.

•MINDEN EMBER ANNYIT ÉR, AMENNYIT TUD S AMENNYIT PRODUKÁL

K A T O N A

Álmodt láttam. Csillagfényes estén
A verandán elszenderedtem.
Csönd volt s az álombontó könyv
Egyszerre csak megbillent kezemben.
S messze jártam, ismeretlen tájon!
Hatalmas tábor. Mérhetetlen fény
Játszott szivárvány csodás pompájában.
Még nem tudtam, hogy hol is vagyok én.

Lovasok vágattak fényes paripákon,
A jobb szárny egész koromfekete,
Sörényük lobog, megfeszül a kantár,
És komor lovas mindegyik nyeregben.
A balszárny mind pej, a közép mint az árnyék
Hol jobbra, hol meg balra tartozó,
S a nagy sereg olyan mint a tenger,
Mérhetetlen vége nem látható.

A távolban érces kúrtszó harsan:
Jön egy cifra, tarka, vad sereg,
A föld dübörög tompa morajlással
Még a legkisebb fűszál is remeg.
És hirtelen a hegytetőre szállók,
Onnan nézem e csodás látomást,
Mind közelebb jön szörnyű harci zajjal,
Melyik kezdi a véres támadást.

Az előbb látott sereg most megmozdul,
Az ismeretlen hősök tábora,
Felbukkannak mindenütt a zászlók,
S a hajrá zeng, mint óriás harsona.
Minden szavuk a helyre ér s megértem.
Most már tudom, hogy hol is vagyok,
Őseim indulnak támadásra
Megismerem őket: magyarok!

Hajrá! — kiáltom én is fenn a hegyről,
Ott terem a csodaparipám,
Felpattanok s száguld máris vélem,
A völgyre ismerék: hazám.
És megy előre a feltartóztatlan
A hős magyar, a bátor katona.
A kürtös fújja ősi trombitáját,
Szent hegyektől visszhangzó csoda.

És szállnak, szállnak, nincsen akadályuk,
És látom, hogy sebezhetetlenek:
Az ellenség, mint kettéváló tenger,
Utat nyit s én velük megyek
S csak most látom, a hadak útján járok,
Hős elődeimre ismerék.
Elöl Árpád fehér paripáján,
S mögötte a legbátrabb sereg.

S e csodálatos vértelen csatában,
Őseim győzelmi mámora
Elragad és tudom, bátrabb nemzet
Nem volt a földön még soha.
S a legvégén e véghetetlen sornak,
Fiatalok, ujonc hősök ők,
Hogy itt vannak, talán pár hónapja,
Mert nem bírták a földi temetőt.

Nekik harc kell! s ha már itt a földön
Az ő számukra nincs többé csata,
Felvágatnak őseik nyomában,
S annyival több a Tejút csillaga.
Mindegyik hős, túl a sírnak mélyén,
Értünk dobog vértelen szíve.
Mely kész volt mindig minden áldozatra:
Csak hazájáé bátor élete .

Felriadtam furcsa, erős zajra,
Hogy szenderegve verandán ülök,
S előttem az országút porában
Honvédsereg büszkén dübörög.
A mult az álom, de most itt a jelenben,
Előttem élő hősök serege

Nem lóháton, páncélparipákon
Dübörög ellenség végzete.
Nem fújják, de hallok trombitájuk,
Nincs, de hallok a vad csatazajt,
Ébren vagyok, mégis, mégis hallok
Szózatukat: ne bántsá a magyart!
Nincs látomás és mégis, mégis látom,
Lesújt, mint az Isten ostora,
Ellenségre zúdul áradatjuk,
Oroszlánként küzd a katona.

Tiszt vagy baka, csillaggal vagy nélkül
Nem számít, ha szól a harsona!
A hazájukért életüket adják
Mind hős, mind, mind magyar katona.
És nincs a világ olyan nagy viharja,
Mely elsöpörné ezt a sereget,
Mégvédik az ősi drága földet,
Mégvédik a magyar végeket.

Hogy találkozik a mult s a jelen bennem,
Megzavar és végül nem tudom
Csodálatos hős sereget látva,
Ébren vagyok, vagy csak álmodom.
De azt tudom: mióta az Isten
Nekünk adta ezt a szent hazát,
Hősöknek teremtette az anyákat
És hősöknek a magyar katonát.

Lehmann Imre

EGYESÜLETI ÉLET

Csillaghegy (Fejér egyházm.) Aki megérti a legényegylet örökéletű értékeit és annak hordozójává szegődik, az előtt nincs akadály s különösképpen nem akasztja meg munkájában a hideg vagy meleg idő, háború és nehézségekkel küzdő élet. Ezt a ténnyt tapasztalta augusztus 19-én Csillaghegyen Fábián szövetségi titkár, amikor az egyletet meglátogatta. Mint rendesen, most is úgy megy az élet. Nincsen nyári vakáció. Vitéz *Emődý László* káplán az egylet elnöke nyári szabadsága ideje alatt is haza utazik fiai közé, hogy semmi zökkenő ne legyen az egyleti életben. A heti összejövetelük kedves, családias volt. *Mezey István* irodalmi előadásában *Moliér*-t ismertette, *Hock János* pedig az építés elveiről tartott rendkívül értékes előadást. Majd *Emődý László* elnökátya vezetésével rendezendő előadást, kirándulásokat, asztalitenisz-versenyt és egyéb egyleti eligazításokat beszéltek meg s végül Fábián szövetségi titkár szólt a szépszámban megjelent egyleti tagokhoz. — Szeretettel gratulálunk a kitünő egyleti vezetőknek.

A *Párkányi Kat. Legényegylet 1944. évi közgyűlése*. Az elmúlt 1943-as év tevékenységéről számolt be aug. 6-án vasárnap d. u. 4 órakor a *Párkányi Kat. Legényegylet* tisztikara székházának kistermében a tagok élénk érdeklődése mellett, amikor *dr. Vajda János* plébános egyh. elnök tartalmas megnyitójában rámutatott *Párkányi község kat. fellegrvára* a *Kat. Legényegyletre*, mely a pástor és a nyáj között egyik fontos összekötő kapocs kell, hogy legyen. *Kat. apostolkodásra* hívta fel az ifjúság figyelmét. — Ezután *Meng Ferenc* e. titkár évi jelentését olvasta fel, melyből megtudtuk, hogy az elmúlt évben a 3 vál. ülésen kívül az ifjúság minden hétfőn megtartotta legényestéit, két nagyobb színdarabot adott elő „jótékony célra” nagy sikerrel; az egyletnek 215 tagja van, melynek nagy száma már a harctéren teljesíti kötelességét. Az egylet azért az elmúlt évben fejlődést mutat, amennyiben a szomszédház felét, és egy üres telket vásárolt 4200 P-ért, melyet székháza bővítésére fog felhasználni, hogy így hivatá-

sának jobban meg tudjon majd felelni az elkövetkezendő időkben. Az összeget a *Barsi Népbank Rt.* folyósította 6 $\frac{1}{2}$ %-ra. Az egylet adóssága kb. 7—9000 P között mozog, melyre a fedezetet a pártolótagok által nagy szeretettel önként jegyzett 100 pengős „hátrészvények” nyújtják.

— *Sipka Béla* az egylet agilis pénztárosának jelentéséből megtudtuk, hogy a 6100.08 P bevétellel szemben a kiadás 5897.80 P, a tiszta maradvány pedig 202.28 P; a jövő év költségvetése a 3500 P kiadással szemben ugyanolyan bevételt nyújt fedezetet. — A számvizsgáló-bizottság, dékán és könyvtáros jelentései után a közgyűlés a régi tisztikarnak megköszönve a munkáját a felmentvényt megadta. Tisztújítás során többek felszólalására egyhangú lelkesedéssel a régi „kípróbtát” tisztikart bízta meg a közgyűlés az egylet vezetésére. Az aug. 6-ával megnyílt egyleti söntés kezelésével és gondnokságával *Sámson József* p. tagot bízták meg 10% jutalékkal. — A közgyűlés során bejelentést nyert az „alapszabályok módosítása”, mely az Orsz. Központi Kat. Legényegylet alapszabályaival összehangolva nyert módosítás után elfogadást. Majd *Répássy István* vil. elnök jelentette be a m. kir. kormányzat részéről az italmérés megadását, mely 1944. aug. 6-ától a tagok rendelkezésére áll, úgy véli, hogy hozama az egylet javára fog szolgálni. — Az indítványok során több kisebb bejelentés került megvitatásra, majd *Schweiczer Vilmos* szabómester, az *Esztergomi Kat. Legényegylet* vil. elnöke — ki negyedmagával jött a testvéregylet közgyűlésére — értékes felvilágosítással szolgált pénzügyi téren. — A szép és tartalmas közgyűlés a „Hiszekegy” elhangzása után emelkedett hangulatban a söntés felavatásával, majd az esztergomiak magyaros megvendégelésével ért véget.

Devecser (Veszprém egyházmegye.) Kedves ünnepség színhelye volt a közelmúltban *devecseri egyletünk*. A tevékeny legényegyleti életet még szebbé tette az a körülmény, hogy egyik népes hetigyűlésükön megjelent közöttük *Szolnoki János* esperes-

plébános, egyházmegyei elnök. Nemcsak a fiúk jöttek össze szépszámban, hanem a pártoló tagok is megjelentek. *Szolnoki Esperes Atya* megrázó szavakkal mondogta el a végig élt pestszenterzsébeti terrortámadás borzalmait. — Mintha ez a háború azt akarná bizonyítani, hogy az anyag imádatának korszaka lejárt és nem lehet Isten nélkül földi boldogulásunkat keresni. Az anyag nem boldogít és annak imádata csak pusztulást hoz.

Ezer éves véres multunk, sokszor a csodával határos menekülésünk azt bizonyítja, hogy Istennek tervei vannak a magyarral. Népünkől kell kiáradni az igazi keresztényi gondolatnak, amely egyszer már megváltoztatja a föld színét. Ennek a szellemnek *Kolping* szellemével átítatott *Katolikus Legényegyletből* kell kiindulnia — mondotta *Szolnoki esperes Atya*. — A szépen sikerült estet szavalatok és különböző műsorszámok díszítették és a legényegyleti indulóval ért véget.

Csurgó (Veszprém egyházm.). Szépen sikerült kirándulást rendezett a csurgói egyletünk a Balaton körül és meglátogatták a *Barsi-i cserkésztabort*, ahol csurgói fiúk táboroztak. Délután nagy sikerrel adták elő a „Bűnhódés” című színdarabot, majd elzarándokoltak *Sümegre* a szép *Mária* kegyhelyre. Ime a tevékeny nyári legényegyleti élet ez.

A *Központi Katolikus Legényegylet* szomorú szívvel jelenti, hogy *Fazekas Béláné* ellenőrünk neje, a *Kápolna Szövetség* tagja rövid szenvedés után augusztus 17-én vissza adta lelkét *Teremtőjének*. A temetési szertartást vitéz *Pintér József* elnök atyánk végezte.

Gratulálunk! *Mosó József* Pestszenterzsébet Szabó-telepi egyletünk volt dékánja *Bencs Irénkével* házasságot kötött.

Kiadja: az Orsz. Központi Katolikus Legényegylet, Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 20—22.
Felelős szerkesztő és felelős kiadó: vitéz PINTÉR JÓZSEF.

vargyasi Máté Ernő nyomdája, Bp. VIII., József-u. 41. Telefon: 139—259.